

Zorgprotocol

Opvoeden, opgroeien en ontwikkelen gaat met vallen en opstaan, dit geldt voor ieder kind. Door talenten en belemmeringen in de ontwikkeling tijdig te signaleren en hier gepaste ondersteuning in te bieden, kan elk kind opgroeien tot wie het werkelijk is en wat het werkelijk kan.

‘Niemand is een klier voor zijn plezier’. Waarom doet een kind zoals hij doet? Elk gedrag heeft een logica en komt ergens uit voort (Singer, Doornenbal & Okma 2004). Deze logica kun je op het spoor komen door jezelf de volgende vragen te stellen:

1. Wanneer treedt het gedrag op?
2. Wat gebeurt er dan? En welk voordeel kan een kind daarbij hebben? Wat is belangrijk voor het kind in die situatie?
3. Heeft het kind de vaardigheden zijn of haar eigen gedrag te sturen? Snapt het kind wat er aan de hand is? Kan het de eigen impulsiviteit controleren?

Onze pedagogisch medewerkers hebben een belangrijke rol in het signaleren en het bieden van de gepaste ondersteuning. Wij zien de kindjes vaak meerdere keren per week. Onze pedagogische medewerkers ondersteunen kinderen in hun ontwikkeling en stemmen daarin af met ouders. Dit heet **vroegsignalering**.

De kinderen van kinderdagverblijf Poemelke worden in hun ontwikkeling en welbevinden gevolgd door onze pedagogisch medewerkers met onze methode KIJK! 0-4 jaar. Soms kan het natuurlijk ook zo zijn dat een kindje extra zorg/begeleiding nodig heeft, of dat er problemen ontstaan.

Bij twijfels of zorgen kunnen de pedagogisch medewerkers van Poemelke gebruik maken van onze methode KIJK! 0 – 4 jaar, om de situatie goed in kaart te brengen. Deze methode maakt namelijk ook gebruik van de zogeheten **risicofactoren**. Hiermee kun je onderzoeken of er factoren in het kind zelf zijn waar te nemen, die een voorspoedige ontwikkeling in de weg staan.

Het is belangrijk dat de pedagogisch medewerkers in staat zijn om de signalen die wel zorgwekkend zijn en die kunnen wijzen op een afwijkende ontwikkeling of een ontwikkelingsstoornis, tijdig op te merken en waar nodig deskundige hulp in te roepen.

Als zorgen blijven aanhouden, moet er soms langer samen met collega's, ouders en de kinderen gezocht worden naar wat helpt. Dan is het slim om eens precies te gaan analyseren wanneer de gedragsproblemen voorkomen en wanneer niet, wanneer ze op hun ergst zijn en wanneer ze wel meevallen.

Het is daarom erg belangrijk om dagelijks goed in het digitale schriftje van het kind te **rapporteren**. Maar ook is het belangrijk om dagelijks een duidelijke mondelinge overdracht met ouders te doen, waarin je ook voorbeelden van het gedrag kunt bespreken.

Door systematisch te observeren kun je erachter komen in welke situaties een kind uit balans raakt en wat zijn draagkracht vergroot.

“Wanneer doet het probleemgedrag zich voor: op welk uur van de dag? Met welke kinderen? Bij welke activiteit? Wat is de rol van de pedagogisch medewerker? Is er iets naars thuis of op school gebeurd?”

“Wanneer draait het kind goed mee: op welk uur van de dag? Met welke kinderen? Bij welke activiteit? Wat is de rol van de pedagogisch medewerker?”

Indien nodig kunnen deze observaties, met toestemming van ouders, besproken worden met **het consultatiebureau**.

Als de problemen met een kind aanhouden, moet er verder worden gekeken. Misschien is met de hele groep iets aan de hand? Als de sfeer niet goed is, of het aanbod niet voldoende aansluit bij wat de kinderen nodig hebben, zijn er altijd bepaalde kinderen die als eerste hierop reageren.

Sommige kinderen raken als eerste uit balans in een groep die niet goed draait. Wij als team nemen deze signalen serieus. We bespreken samen wat ze betekenen. Is er een probleem met de hele groep of met een individueel kind dat uit balans is?

Signalen van kinderen zijn een goede aanleiding om als team het pedagogisch klimaat onder de loep te nemen, bijvoorbeeld:

1. Hoe is het welzijn van de kinderen op de groep? Zijn er meer kinderen met teruggetrokken gedrag of met veel conflicten?
2. Zijn er conflicten tussen de kinderen? Zijn er subgroepen met elkaar in conflict?
3. Sluit het activiteitenaanbod aan bij de kinderen? Vervelen ze zich niet? Moeten de kinderen niet te lang wachten?
4. Hoe is het met de rust van de groep? Worden de kinderen niet overprikkeld? Sluit het dagritme bij hun behoeften aan?

Als het gedrag is besproken en scherp in beeld is gebracht, kan gezocht worden naar praktische haalbare oplossingen in de groep. Op ieder kind past een sleuteltje waarmee je toegang krijgt en het probleem kunt oplossen. Maar soms blijkt ook dat onze kinderopvang niet de juiste plek is. Bij verdere begeleiding van het kind is onderlinge samenwerking tussen onze pedagogisch medewerkers, ouders, en het team van het consultatiebureau erg belangrijk. Soms kan er ook voor worden gekozen om Integrale Vroeghulp (IVH) in te schakelen om te kijken waar het kindje het beste op zijn plek is.

Wat is IVH?

Integrale Vroeghulp (IVH) is tijdige hulp aan kinderen van 0 tot 7 jaar en te vroeg geboren kinderen. De hulp wordt ingezet bij vragen over ontwikkeling of gedrag en wordt gegeven aan kind en ouder/verzorger.

Het team Integrale Vroeghulp biedt een luisterend oor en beantwoordt vragen. Ouders en verzorgers krijgen informatie en advies. Als dat nodig is, kan het team het kind observeren. Het team adviseert over diagnostiek en coördineert het totale hulpverleningsproces. Denk aan opvoedkundige ondersteuning, het stimuleren van de ontwikkeling en therapieën als fysiotherapie en logopedie.

Samenvattend, dit zijn de stappen die wij als kinderdagverblijf Poemelke doorlopen in het kader van vroegsignalering:

- Signaleren.
- Observeren en rapporteren.
- Goede overdracht naar ouders, vanaf het eerste moment.
- Analyseren, o.a. door:
Overleg met collega's en ouders.
Indien nodig overleg met consultatiebureau.
- Groep analyseren, wat zijn praktische haalbare oplossingen op de groep?
- Tussentijds korte lijntjes met ouders en consultatiebureau.
- Is dit niet mogelijk? Inschakelen Integrale Vroeghulp, met eventuele doorverwijzing naar een betere plek voor het kindje.